

20 Ιουλίου, 1994

[ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 146 ΚΑΙ 28 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΨΩΜΑ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 332/93)

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Σύσταση του Προϊσταμένου του Τμήματος — Σημασία της με βάση τη νομολογία — Η απαιτούμενη από τη νομολογία ειδική αιτιολόγηση για να παραγνωρισθεί η σύσταση — Έλεψη της ειδικής αιτιολογίας προς παραγνώριση της συστάσεως του Διευθυντή στην κριθείσα περίπτωση — Η προαγωγή ακυρώθηκε.

5

Ο αιτητής προσέβαλε την προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους στη θέση Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή 1ης Τάξης. Ο αιτητής είχε συσταθεί για προαγωγή από το Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας αλλά η σύσταση αυτή δεν ακολουθήθηκε από την Ε.Δ.Υ.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

1. Όπως έχει κατ'επανάληψη ειπωθεί η σύσταση του Διευθυντή είναι ξεχωριστό στοιχείο κρίσης της αξίας των υποψηφίων. Ο Προϊστάμενος του Τμήματος είναι σε θέση να εκτιμήσει τις απαιτήσεις της θέσης που πρόκειται να πληρωθεί και τις ικανότητες του υποψηφίου να εκτελεί τα καθήκοντα της θέσης. Το απόσπασμα από την απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση **Republic v. Haris** (1985) 3 C.L.R. 106 είναι σχετικό.

15

20

Στη προκειμένη περίπτωση ο Διευθυντής του Τμήματος, ο οποίος γνώριζε τις ανάγκες της υπό πλήρωση θέσης και αφού όπως ανέφερε συνέλεξε πληροφορίες από τους άμεσα προϊσταμένους των

25

- 5 υποψηφίων, έκρινε με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια ότι ο καταλληλότερος για προαγωγή στην επίδικη θέση ήταν ο αιτητής. Η ΕΔΥ, αφού συμπέρανε ότι η σύσταση του Διευθυντή δεν ήταν σύμφωνη με τα στοιχεία των φακέλων, αποφάσισε να την παραγνωρίσει χωρίς να δώσει την απαιτούμενη από την νομολογία ειδική αιτιολογία.
- 10 2. Η έλλειψη ειδικής αιτιολογίας για παραγνώριση της σύστασης του Διευθυντή καθιστά την επίδικη απόφαση τρωτή και ακυρωτέα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.

Αναφερόμενη υπόθεση:

- 15 *Republic v. Haris (1985) 3 C.L.R. 106.*

Προσφυγή.

- 20 Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία το ενδιαφερόμενο μέρος προάχθηκε στη θέση Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή, 1ης Τάξης, αντί του αιτητή.

A. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

- 25 *Π. Χατζηδημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.*

Cur. adv. vult.

- 30 ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ.: Ο αιτητής με την παρούσα προσφυγή επιδιώκει την ανύρωση της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (Ε.Δ.Υ.) με την οποία το ενδιαφερόμενο μέρος Αγαθοκλής Νικολαΐδης προάχθηκε στη θέση Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή 1ης Τάξης από τις 15.1.93.

- 35 Η επίδικη θέση είναι θέση Προαγωγής και για την πλήρωσή της ακολουθήθηκε η διαδικασία που προβλέπεται από τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο του 1990, όπως τροποποιήθηκε, (ο Νόμος).

- 40 Για σκοπούς της παρούσας προσφυγής ενδιαφέρει μόνο η συνεδρίαση της Ε.Δ.Υ. ημερομηνίας 4.12.92 κατά την οποία λήφθηκε η επίδικη απόφαση. Στην πιο πάνω συνεδρίαση παρέστη και ο Διευθυντής του Τμήματος Γεωργίας ο οποίος έκανε την προβλεπόμενη από το άρθρο 35(4) σύσταση. Η σύσταση του Διευθυντή

όπως αυτή εκτίθεται στα πρακτικά της πιο πάνω συνεδρίασης και σε ότι έκταση αφορά τον αιτητή και το ενδιαφερόμενο μέρος έχει ως εξής:

“Όλοι οι υποψήφιοι κατέχουν το απαιτούμενο από το Σχέδιο Υπηρεσίας επίπεδο της καλής γνώσης της Αγγλικής γλώσσας, δεδομένου ότι χρησιμοποιούν αρκετά την Αγγλική κατά την εκτέλεση της εργασίας τους και επιπλέον η επιμόρφωσή τους γίνεται κυρίως στην Αγγλική.

..... 10

Λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες που συνέλεξα από τους προϊσταμένους των υποψηφίων και με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους - αξία, προσόντα, αρχαιότητα - συστήνω για προαγωγή τον Ψωμά Μιχαλάκη, ο οποίος πράγματι αποδίδει στην εργασία του κατά τον πλέον ικανοποιητικό τρόπο. Θα ήθελα επίσης να αναφέρω ότι ο Ψωμά εργάζεται για ειδικό σχέδιο καταγραφής αποδόσεως γάλακτος και οι ώρες εργασίας του είναι κατά το πλείστο νυκτερινές και πολύ πρωινές.”

Ο Διευθυντής απαντώντας σε ερωτήσεις της Επιτροπής, ανέφερε και τα ακόλουθα:

“ 25

Σ’ ό,τι αφορά τον υποψήφιο Ψωμά Μιχαλάκη, θα ήθελα να επαναλάβω ότι τη δουλειά του την κάμνει πολύ καλά, με πολύ ικανοποιητικό τρόπο και αυτό αντικατοπτρίζεται τόσο στις Εκθέσεις του όσο και στις απόψεις του άμεσα προϊσταμένου του.

Ο υποψήφιος Νικολαΐδης Αγαθοκλής είναι τοποθετημένος στο Οινολογείο Λεμεσού. Η δουλειά του είναι εξίσου υπεύθυνη με εκείνη του Ψωμά και η αξιολόγησή του, την οποία έχουμε μπροστά μας, πιστεύω ότι αντικατοπτρίζει πραγματικά την απόδοσή του.

..... 35

Αφού ο Διευθυντής απεχώρησε από τη συνεδρίαση η Ε.Δ.Υ. ασχολήθηκε με την αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων αφού εξέτασε τα ουσιώδη στοιχεία από το φάκελο πλήρωσης της θέσης, από τους προσωπικούς φακέλους των υποψηφίων και από τους φακέλους των ετήσιων υπηρεσιακών εκθέσεων των υποψηφίων. Έλα-

βε επίσης υπόψη τις κρίσεις και τη σύσταση του Διευθυντή.

Το εξής απόσπασμα από τα πρακτικά της επίδικης συνεδρίασης ενδιαφέρει ιδιαίτερα:

5

“Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία αξιολόγησης, παρατήρησε ότι η σύσταση του Διευθυντή δε φαίνεται να συνάδει με τα στοιχεία των φακέλων και ούτε ο ίδιος ανέφερε σιδηρότετα που να συμπληρώνει τα στοιχεία των Φακέλων. Ο υποψήφιος Ψωμάς Μιχαλάκης υστερεί σε αξία έστω και οριακά τόσο έναντι του Κωνσταντινίδη Γιαννάκη όσο και έναντι του Νικολαΐδη Αγαθοκλή. Επίσης δεν υπερέχει σε προσόντα του υποψήφιου Νικολαΐδη, έναντι του οποίου υπερέχει μόνο σε αρχαιότητα στην προηγούμενη θέση, η οποία ανάγεται στην περίοδο 1967-1968 και μάλιστα μόνο για ένα χρόνο, οπότε η υπεροχή του είναι οριακή. Έναντι του Κωνσταντινίδη υστερεί σε αρχαιότητα, αφού στην παρούσα θέση ο Ψωμάς διορίστηκε από 15.3.82, ενώ ο Κωνσταντινίδης διορίστηκε από 1.7.78.

10

15

20

Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα τα ενώπιόν της ουσιώδη στοιχεία, έκρινε με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους - αξία, προσόντα, αρχαιότητα - ότι ο Νικολαΐδης Αγαθοκλής υπερέχει των άλλων υποψηφίων, τον επέλεξε ως τον πιο κατάλληλο και αποφάσισε να προσφέρει σ' αυτόν προαγωγή στη μόνιμη (Τακτ. Προϋπ.) θέση Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή, 1ης Τάξης, Τμήμα Γεωργίας.

25

30

Η Επιτροπή, επιλέγοντας το Νικολαΐδη, δεν παρέλειψε να σημειώσει ότι αυτός υστερεί σε αρχαιότητα οριακά έναντι του Ψωμά και κατά τέσσερα σχεδόν χρόνια έναντι του Κωνσταντινίδη, έκρινε όμως ότι η υπεροχή του Νικολαΐδη τόσο σε αξία όσο και σε προσόντα τον καθιστούν καταλληλότερο για προαγωγή.

35

Η Επιτροπή δεν παρέλειψε επίσης να σημειώσει ότι ο Νικολαΐδης δε διαθέτει το πρόσθετο προσόν, τούτο όμως αντισταθμίζεται από την υπεροχή του τόσο σε αξία όσο και σε αρχαιότητα έναντι των υποψηφίων Τζιόγκουρου Λουκίας και Τζιόγκουρου Γεώργιου, οι οποίοι το διαθέτουν και δεν επιλέγησαν.”

40

Ο δικηγόρος του αιτητή πρόβαλε τους εξής λόγους για ανάρρωση της επίδικης απόφασης:

(1) Η σύσταση του Διευθυντή για προαγωγή του αιτητή στην επίδικη θέση παραγνωρίστηκε από την Ε.Δ.Υ. χωρίς την

απαιτούμενη από τη νομολογία ειδική αιτιολογία.

- (2) Η Ε.Δ.Υ. μείωσε σε τέσσερα σημεία αξιολόγησης την απόδοση του αιτητή για το 1991 από “εξαιρετος” σε “πολύ ικανοποιητικά” επειδή βασίστηκε πάνω σε ultra vires διάταξη (Μέρος ΙΙΙ του Παραρτήματος Β της ΚΔΠ 386/90). 5
- (3) Η επίδικη απόφαση στερείται αιτιολογίας.

Αναφορικά με τον πρώτο λόγο που προβλήθηκε για ακύρωση της επίδικης απόφασης είναι η θέση του δικηγόρου του αιτητή ότι η σχετική αναφορά της Ε.Δ.Υ. στην παρούσα περίπτωση δεν περιέχει ειδική αιτιολογία για παραγνώριση της σύστασης του Διευθυντή. Παρέπεμψε δε στη σχετική νομολογία η οποία τονίζει τη σημασία των συστάσεων του Διευθυντή και την ανάγκη ειδικής αιτιολόγησης της απόφασης για παραγνώρισή της. 10
15

Σ’ απάντηση ο δικηγόρος της Δημοκρατίας είπε ότι οι καθ’ ων η αίτηση σέβονται και αποδέχονται τη νομολογιακή αρχή σύμφωνα με την οποία η σύσταση του Προϊσταμένου του Τμήματος είναι πολύ ουσιώδες και ανεξάρτητο στοιχείο προσδιορισμού της αξίας των υποψηφίων και δε δύναται να αγνοηθεί από την Ε.Δ.Υ. χωρίς να δώσει ειδική αιτιολογία. Όμως στην προκειμένη περίπτωση ισχυρίστηκε, η μη υιοθέτηση της σύστασης του Διευθυντή του Τμήματος από την Ε.Δ.Υ. ήταν ειδικά αιτιολογημένη και απόλυτα ορθή δεδομένου ότι αυτή ήταν αντίθετη και δεν υποστηριζόταν από τα τρία καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους. 20
25

Προτού υπεισέλθω στην εξέταση του πιο πάνω λόγου για ακύρωση που πρόβαλε ο αιτητής, είναι κατά την άποψή μου αναγκαίο να αναφερθώ στην υπηρεσιακή εικόνα των δύο υποψηφίων όπως αυτή προκύπτει μέσα από τα τρία νομολογημένα κριτήρια. 30

Όσον αφορά την αξία και με βάση τις ετήσιες εμπιστευτικές/υπηρεσιακές τους εκθέσεις από το 1979 έως το 1991 (εξαιρουμένων των ετών 1986 και 1987 για τα οποία δεν υπάρχουν εκθέσεις) προκύπτει κάποια υπεροχή του ενδιαφερομένου μέρους, την οποία η Ε.Δ.Υ. χαρακτήρισε ως “οριακή”. 35

Στο θέμα των προσόντων αιτητής και ενδιαφερόμενο μέρος είναι περίπου ισοδύναμοι, εις δε την αρχαιότητα προηγείται οριακά ο αιτητής. Η υπεροχή στην αρχαιότητα δεν ανάγεται στην προηγούμενη της επίδικης θέση αλλά στην προ-προηγούμενη θέση του Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή 3ης τάξης όπου ο αιτητής διορίστηκε 40

την 1.12.67 ενώ το ενδιαφερόμενο μέρος διορίστηκε την 1.12.68.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω διαφωνώ με την εκτίμηση ότι η σύσταση του Διευθυντή δε φαίνεται να συνάδει με τα στοιχεία των φακέλων. Όπως φαίνεται από το σχετικό απόσπασμα των πρακτικών της επίδικης συνεδρίασης η Ε.Δ.Υ. δεν προσδιόρισε τους λόγους για τους οποίους κατά την άποψή της η σύσταση δεν ήταν σύμφωνη με τα στοιχεία των φακέλων. Είναι γεγονός ότι το ενδιαφερόμενο μέρος έχει κάποια υπεροχή στη βαθμολογία την οποία όμως η ίδια η Ε.Δ.Υ. χαρακτήρισε "οριακή". Ο Διευθυντής όμως δεν σύστησε τον αιτητή επειδή αυτός υπερέχει σε αξία αλλά προέβη στη σύστασή του μετά από τις πληροφορίες που πήρε από τους προϊστάμενους των υποψηφίων και αφού προέβη σε συνεκτίμηση των τριών καθιερωμένων κριτηρίων.

Όπως έχει κατ' επανάληψη ειπωθεί η σύσταση του Διευθυντή είναι ξεχωριστό στοιχείο κρίσης της αξίας των υποψηφίων. Ο Προϊστάμενος του Τμήματος είναι σε θέση να εκτιμήσει τις απαιτήσεις της θέσης που πρόκειται να πληρωθεί και τις ικανότητες του υποψηφίου να εκτελεί τα καθήκοντα της θέσης. Το πιο κάτω απόσπασμα από την απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση **Republic v. Haris** (1985) 3 C.L.R. 106 είναι σχετικό:

"The recommendations of a Head of a Department were always considered a most vital consideration not lightly to be disregarded.

.....

.....

The Head of a Department is in a position to appreciate the demands of the post to be filled and the suitability of the candidates to discharge the duties of the post. It is well established that the Public Service Commission has to pay heed to such recommendations and if they decide to disregard them, they have to give reasons for doing so — [See inter alia, **Lardis v. The Republic** (1967) 3 C.L.R. 64; **HadjiConstantinou v. The Republic** (1973) 3 C.L.R. 65; **Petrides v. Public Service Commission** (1975) 3 C.L.R. 284; **Mytides and Another v. The Republic** (1983) 3 C.L.R. 1096]."

"Recommendations" in the context of this section has to be given its popular meaning rather than taken as being used in any narrow legal or technical sense. It carries with it the duty on the Head of the Department to give a description of the merits of the candidates and by comparing their respective merits and demerits to suggest who is more qualified for the post. He has to make an assessment of the

suitability of every candidate on a consideration of all factors relevant to his merits, qualifications and seniority, and then make a comparison of the candidates by reference thereto - [*Evangelou v. The Republic*, (supra); *Georghios Gavriel v. The Republic* (1971) 3 C.L.R. 186, at p. 199; *Mytides & Another v. The Republic*, (supra)].” 5

Στη προκειμένη περίπτωση ο Διευθυντής του Τμήματος, ο οποίος γνώριζε τις ανάγκες της υπό πλήρωση θέσης και αφού όπως ανέφερε συνέλεξε πληροφορίες από τους άμεσα προϊσταμένους των υποψηφίων, έκρινε με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια ότι ο καταλληλότερος για προαγωγή στην επίδικη θέση ήταν ο αιτητής. Η Ε.Δ.Υ., αφού συμπέρανε ότι η σύσταση του Διευθυντή δεν ήταν σύμφωνη με τα στοιχεία των φακέλων, αποφάσισε να την παραγνωρίσει χωρίς να δώσει την απαιτούμενη από την νομολογία ειδική αιτιολογία. 10 15

Η έλλειψη ειδικής αιτιολογίας για παραγνώριση της σύστασης του Διευθυντή καθιστά την επίδικη απόφαση τρωτή και ακυρωτέα. Ενόψει της κατάληξης μου αυτής θεωρώ περιττό να εξετάσω τους υπόλοιπους λόγους για ακύρωση που πρόβαλε ο αιτητής. 20

Η προσφυγή επιτυγχάνει και η επίδικη απόφαση ακυρώνεται με έξοδα υπέρ του αιτητή.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται με έξοδα.